

Vi har stadig brug for Guds hånd i fodbold

Brugen af VAR-systemet tvinger os til at blive skarpere på, hvorfor vi gider at se fodbold, skriver hhv. lektor og forskningskommunikatør fra IT-Universitetet.

Debat 05.07.2018 kl. 05:50

Christopher Gad | Jari Kickbusch

Højt på mange af de utallige lister, som rangerer de største øjeblikke i fodboldhistorien, findes [øjeblikket](#) fra VM i 1986, hvor Diego Maradona kompenserer for sine 165 centimeter ved at prikke bolden i mål med hånden. Målet blev dømt, tv-kameraerne fangede det, og efterfølgende udtalte argentineren, at det var Guds hånd.

I dag ville målet nok være blevet annulleret takket være VAR-systemet, som tillader dommeren at gense hændelser på en skærm under kampen. Maradona havde aldrig nået at erklære, at scoringen foregik i samarbejde med de højere magter, og vi ville være blevet en historie fattigere. Eller ville vi være blevet en anden historie rigere?

Diskussionen om, hvorvidt VAR-systemet dræber eller beriger fodbolden, rummer de samme dilemmaer som overvågningsdebatten og andre diskussioner om brugen af teknologi. Skal overvågning benyttes til at forhindre dårlige ting i at ske, eller skal vi hellere værne om det enkeltes menneskes ret til privatliv? Nye teknologiske muligheder sætter menneskelige værdier på spil, men som flere eksperter i samspillet mellem it og samfund, bl.a. Susan Leigh Star og Geof Bowker, har peget på, fordufter dilemmaerne ofte fra vores bevidsthed, når det ”nye” bliver gjort til en naturlig del af vores hverdag. Men gælder det også i fodbold?

På trods af årelang brug af fodboldteknologi, som leverer alt fra statistikker til målfotos, er selve oplevelsen af spillet på grønsværen blevet holdt relativt analog indtil dette VM. VAR er interessant, fordi teknologien snigløber rammerne for oplevelsen af fodbold som en ren kamp mellem mennesker, hvor den bedste (eller den heldigste) sejrer. Vi drages af taktikken, de præcise afleveringer og de individuelle præstationer, og vi forventer, at udfoldelsesmulighederne skal være ens for alle.

Umiddelbart synes VAR som en god kontrolinstans for at sikre dette. På den anden side lever fodbolden også et farverigt persongalleri som i et stort teaterstykke, hvor der er helte og skurke, og hvor sidstnævnte nogle gange slipper af sted med misgerninger, men også kan tilgives for at begå fejl. Og måske har vi alle – fodboldfans og fodboldhadere – brug for en Guds hånd i ny og næ til at afspejle en verden, som trods nyskabende teknologier i alle mulige afskygninger aldrig kan blive helt fair. Måske skal vi mindes om, at vi mennesker aldrig bliver helt

ufejlbarlige selv med den nyeste teknologi ved hånden, hvilket tydeliggøres af, at VAR ikke har været en garant for fairplay. Nu kan vi diskutere, hvornår dommeren vælger at bruge det.

Introduktionen af VAR-systemet tvinger os dermed til at blive skarpere på den egentlige værdi i at se fodbold, men måske kan debatten også hjælpe os som en øvelse til de kommende års politiske diskussioner, hvor vi i stigende grad vil skulle vægte menneskelige værdier i forhold til teknologiske muligheder, både på og uden for grønsværen.

Af Christopher Gad, lektor, IT-Universitetet og Jari Kickbusch, forskningskommunikatør, IT-Universitetet